

מתעסקים בתורה, שנקראו עציים
יבשים, שהם עתידים להשרף
באש הגיהנום, ולא לחנם אמרו
בעלי המשנה שהם עמלים
ויורשים גיהנום, ואף על גב
שמתגדל האילן, שהוא גוף
התורה, ואין לו פרי, שהם מצוות
עשה, מה כתוב בו? רק עץ אשר
תדע כי לא עץ מאכל הוא אותו
תשחית וכרף, ומשום זה אמרו
בעלי המשנה שלא המדרש עקר,
אלא המעשה הוא העקר.

תקון חמשים ושלשה

בראשית ברא אלהים שם ב"ת,
שם א"ם, שהוא א"ם מאלהי"ם,
והם הגן העליון והגן התחתון.
פתח רבי שמעון ואמר: ויטע
יהו"ה אלהי"ם גן בעדן מקדם
וישם שם את האדם אשר יצר.
ויטע יהו"ה אלהי"ם גן - זו
השכינה, בעדן - זו האם
העליונה, מקדם - האב העליון,
וישם שם את האדם אשר יצר -
זה העמוד האמצעי, ועליו נאמר
וייצר יהו"ה אלהי"ם את האדם
עפר מן האדמה ויפח באפיו
נשמת חיים וגומר. וייצר, ציר
אותו בשני עולמות, בעולם הזה
ובעולם הבא, ויפח באפיו נשמת
חיים - זו נשמת כל חי, ויהי
האדם - זו רוח החיים, לנפש חיה
- זו השכינה התחתונה.

ועוד, ויטע יהו"ה אלהי"ם גן -
זו תורה שבכתב, עדן - זה עדון
התורה, ושם שם את האדם של
בריאה, ומה כתוב בו? ביום
נטעף תשגשגי. ויצמח יהו"ה
אלהי"ם וכו', יהו"ה אלהי"ם -
אב ואם, כל עץ נחמד למראה -
זה העמוד האמצעי, שכל הגונים
היפים נראים בו, ומשום זה
נחמד למראה, תפארת - היפי של
כל הגונים, וטוב למאכל - זה
צדיק.

דאתקריאו עציים יבשים דאינון עתידין
לאתוקדא בנורא דגיהנום, ולא לומגנא אמרו
מארי מתניתין דאינון עמלין וירתין גיהנום,
ואף על גב דמתרבי אילנא דאיהו גופא
דאורייתא, ולית ליה איבא דאינון פקודין
דעשה, מה פתיב ביה (דברים פ ב) רק עץ אשר
תדע פי לא עץ מאכל הוא אותו תשחית וכרף,
ובגין דא אמרו מארי מתניתין דלית מדרשא
עקר אלא המעשה איהו עקר. (דף טו ע"ב).

תקונא חמשיין ותלת

בראשית ברא אלהי"ם תמן ב"ת, תמן א"ם
דהוא א"ם מאלהי"ם, ואינון גן
עלאה גן תתאה. פתח רבי שמעון ואמר (בראשית
ב ל). ויטע יהו"ה אלהי"ם גן בעדן מקדם וישם
שם את האדם אשר יצר, ויטע יהו"ה אלהי"ם
גן דא שכינתא, בעדן דא אימא עלאה, מקדם
אבא עלאה, וישם שם את האדם אשר יצר
דא עמודא דאמצעיתא, ועליה אתמר (שם ב
ט) וייצר יהו"ה אלהי"ם את האדם עפר מן
האדמה ויפח באפיו נשמת חיים וגומר, וייצר
ציר ליה בתרין עלמין בעלמא דין ובעלמא
דאתי, ויפח באפיו נשמת חיים דא נשמת כל
חי, ויהי האדם דא רוחא דחיי, לנפש חיה
דא שכינתא תתאה.

ועוד ויטע יהו"ה אלהי"ם גן דא אורייתא
דבכתב, עדן דא עדונא דאורייתא, ושוי
תמן את האדם דבריאה, ומה פתיב ביה (ישעיה
יד יא) ביום נטעף תשגשגי. ויצמח יהו"ה
אלהי"ם וכו' (בראשית ב ט), יהו"ה אלהי"ם אבא
ואימא, כל עץ נחמד למראה (שם) דא עמודא
דאמצעיתא, דכל גוונין שפירין ביה אתחזיין,
ובגין דא נחמד למראה, תפארת שפירו דכל
גוונין, וטוב למאכל דא צדיק.